

Στις 22 Ιουλίου η βουλή επανέρχεται για την τελευταία πράξη του τρίτου Μνημονίου. Είναι η καθοριστική ψηφοφορία για την...

τροποποίηση του κώδικα πολιτικής δικονομίας που θα πετάξει έξω από τα σπίτια όλους τους οφειλέτες. «Βουβές δίκες» – Δίκες χωρίς μάρτυρες.

Επανακαθορίζεται το σύνολο των ρυθμίσεων, αλλά και της όλης φιλοσοφίας της διαδικασίας αναγκαστικής εκτέλεσης, με δραματική φαλκίδευση των δικαιωμάτων των οφειλετών των Τραπεζών, ιδίως αναφορικά με τα ζητήματα πλειστηριασμών ακινήτων και την ενίσχυση των προνομίων των Τραπεζών και τον περιορισμό των εν γένει δικαιωμάτων εργαζομένων, δημοσίων υπαλλήλων, ασφαλιστικών οργανισμών, εγχειρόγραφων δανειστών, υπέρ των προνομίων των εμπραγμάτων προνομιούχων, ήτοι των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων.

Πρόκειται για ρυθμίσεις που δεν είχαν τολμήσει να φέρουν οι κυβερνήσεις ΝΔ-ΠΑΣΟΚ & φέρνει η κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ-ΑΝΕΛ σε συνέχεια σειράς βαρύτατα δυσμενών μέτρων κατά της μικρής και μεσαίας τάξης ή της μικρής ιδιοκτησίας.

Ο προτεινόμενος επανακαθορισμός της σειράς κατάταξης των δανειστών στον πίνακα γενικών προνομίων και η κατάργηση της ισχύουσας πρόβλεψης για τη διαίρεση του

πλειστηριάσματος σε ποσοστά μετά την ικανοποίηση της τρίτης τάξης αυτών ευνοεί αποκλειστικά τις Τράπεζες, σε βάρος κάθε άλλου δανειστή, συμπεριλαμβανομένου του Δημοσίου και των φορέων κοινωνικής ασφάλισης.

Ειδικότερα επί των διατάξεων της αναγκαστικής εκτέλεσης:

Άρθρο 934 ΚΠολΔ Περιορίζονται ασφυκτικά οι χρόνοι προσβολής των πράξεων της διαδικασίας της αναγκαστικής εκτέλεσης, αφού όλες οι πράξεις της προδικασίας και κύριας διαδικασίας της αναγκαστικής εκτέλεσης μέχρι και την κατάσχεση προσβάλλονται μέσα σε προθεσμία 45 ημερών, όταν, σε αντίθεση με τον ισχύοντα ΚΠολΔ, οι πράξεις της προδικασίας και της αμφισβήτησης της απαίτησης προσβάλλονται μέσα σε δεκαπέντε ημέρες από την κατάσχεση, η δε κατάσχεση προσβάλλεται μέχρι την έναρξη του πλειστηριασμού. Επίσης η προθεσμία προσβολής του πλειστηριασμού των ακινήτων περιορίζεται στις εξήντα ημέρες από τη μεταγραφή της κατακυρωτικής έκθεσης, ενώ με τον ισχύοντα ΚΠολΔ στις ενενήντα ημέρες. Ο περιορισμός των προθεσμιών θέτει ασφυκτικά χρονικά περιθώρια αντίδρασης στον οφειλέτη, ιδίως στις περιπτώσεις εκείνες που απαιτείται έρευνα για την συγκέντρωση στοιχείων, όπως είναι λ.χ. έρευνα προς αντίκρουση των στοιχείων κίνησης αλληλόχρεου λογαριασμού σε αντίστοιχη σύμβαση με πιστωτικό ίδρυμα, μετά το κλείσιμο του οποίου επισπεύδεται διαδικασία αναγκαστικής εκτέλεσης.

Άρθρο 937 ΚΠολΔ Σε περίπτωση εκτέλεσης που στηρίζεται σε δικαστική απόφαση ή διαταγή πληρωμής, κατά της απόφασης που εκδίδεται επί της ανακοπής επιτρέπεται μόνο η άσκηση έφεσης. Αμφίβολης νομιμότητας, από πλευράς Συνταγματικού και Ευρωπαϊκού δικαίου, διάταξη η οποία στερεί τον οφειλέτη να προσφύγει για τελική δικαστική κρίση αναφορικά με την επισπευδόμενη εναντίον του διαδικασία αναγκαστικής εκτέλεσης από τον Αρειο Πάγο, ο οποίος με την μέχρι σήμερα νομολογία του ερμήνευε και διέπλαθε το δίκαιο της αναγκαστικής εκτέλεσης. Διάταξη που ευνοεί κυρίως τα πιστωτικά ιδρύματα των οποίων οι εκτελεστοί τίτλοι περιορίζονται αποκλειστικά στις διαταγές πληρωμής και δικαστικές αποφάσεις.

Άρθρο 971 ΚΠολΔ Στερείται ο οφειλέτης του δικαιώματος να ασκήσει αναίρεση κατά της απόφασης της ανακοπής του με την οποία προσβάλλει αναγγελία δανειστή. Τούτο έχει ως συνέπεια τη διανομή του πλειστηριάσματος συντομότερα, διάταξη που ευνοεί κυρίως τις τράπεζες, οι οποίες αναγγέλλονται σε πλειστηριασμούς που επισπεύδουν άλλες τράπεζες.

Άρθρο 972 ΚΠολΔ Με τη διάταξη της §1β προβλέπεται, ότι η αναγγελία πρέπει να επιδοθεί στον συμβολαιογράφο το αργότερο πέντε (5) ημέρες πριν από τον πλειστηριασμό και μέσα στην ίδια προθεσμία πρέπει να κατατεθούν τα έγγραφα που αποδεικνύουν την απαίτηση, σε αντίθεση με την ισχύοντα ΚΠολΔ που προβλέπει δεκαπενθήμερη προθεσμία μετά τον πλειστηριασμό. Αυτό θα έχει ως συνέπεια να εξοβελίζονται, κατ' αποτέλεσμα, οι απλοί δανειστές από την διαδικασία των πλειστηριασμών, αφού οι τράπεζες έχοντας οργανωμένες υπηρεσίες θα μπορούν να παρακολουθούν αυτούς και να γνωρίζουν την ακριβή ημερομηνία διεξαγωγής τους, σε αντίθεση με τους πρώτους που ήδη πριν την διεξαγωγή του πλειστηριασμού, θα έχουν απωλέσει την προθεσμία της αναγγελίας και εντεύθεν της ικανοποίησής τους από το πλειστηριασμό. Το σοβαρότατο όμως πρόβλημα που θα δημιουργήσει η διάταξη αυτή, είναι το γεγονός, ότι στη περίπτωση που επισπεύδεται πλειστηριασμός κατά του οφειλέτη, τότε οι τράπεζες, όπως και κάθε άλλος δανειστής, ακριβώς για να αναγγελλθούν εμπρόθεσμα πριν από τον πλειστηριασμό, θα αναγκασθούν να καταγγείλουν και τις δικές τους δανειακές συμβάσεις, αυξάνοντας κατ' αυτόν τον τρόπο των αριθμό των κόκκινων δανείων.

Άρθρο 975 ΚΠολΔ Με την εν λόγω διάταξη περιορίζεται το προνόμιο των δικηγόρων στον πίνακα κατάταξης μόνο στις αμοιβές, έξοδα και αποζημιώσεις, εφόσον προέκυψαν μέσα στην τελευταία διετία πριν από την ημερομηνία ορισμού του πρώτου πλειστηριασμού ή κήρυξης της πτώχευσης όταν αυτοί (δικηγόροι) αμείβονται με 3 πάγια περιοδική αμοιβή, θέτοντας έτσι εκποδών (σε αντίθεση με την ισχύουσα διάταξη «κατά υπόθεση») το σύνολο των αμοιβών που προέρχονται από την λοιπή δικηγορική ύλη της πλειοψηφίας των δικηγόρων που δεν παρέχουν έμμισθες υπηρεσίες. Έτσι λ.χ. αμοιβές από εργολαβικό ή αμοιβή υπολογιζόμενη κατ' αποκοπή ανά υπόθεση δεν τυγχάνουν υπό την νέα διάταξη κανενός προνομίου.

Άρθρο 977 ΚΠολΔ Στη διάταξη αυτή και συγκεκριμένα στην §3 προβλέπεται, μεταξύ των άλλων, συμμετοχή στη διανομή του πλειστηριάσματος και των προσημειούχων δανειστών εις τρόπο ώστε οι απαιτήσεις με ειδικό προνόμιο (υποθήκη) του άρθρου 976 να ικανοποιούνται έως το εξήντα πέντε τοις εκατό (65%), οι απαιτήσεις με γενικό προνόμιο του άρθρου 975 (δικηγορικές αμοιβές, αμοιβές εργαζομένων, απαιτήσεις δημοσίου για ΦΠΑ, απαιτήσεις οργανισμών κοινωνικής ασφάλισης) έως το είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) και οι μη προνομιούχες απαιτήσεις (προσημειώσεις) έως το δέκα τοις εκατό (10%) του ποσού του πλειστηριάσματος που πρέπει να διανεμηθεί στους πιστωτές συμμετρως. Περαιτέρω προβλέπεται, ότι αν συντρέχουν απαιτήσεις του άρθρου 975 και μη προνομιούχες απαιτήσεις, οι απαιτήσεις του άρθρου 975 ικανοποιούνται σε ποσοστό έως το εβδομήντα τοις εκατό (70%) του ποσού του πλειστηριάσματος, που πρέπει να διανεμηθεί στους πιστωτές, ενώ οι μη προνομιούχοι ικανοποιούνται στο υπόλοιπο ποσοστό συμμετρως. Διάταξη η οποία ευνοεί αποκλειστικά τις τράπεζες, σε βάρος των εργαζομένων, δικηγόρων, αλλά και απέναντι ακόμα και στο ελληνικό δημόσιο και τους φορείς κοινωνικής ασφάλισης, αφού οι πρώτες αποκτούν κατ' αυτόν τον τρόπο συμμετοχή στη διανομή του πλειστηριάσματος ακόμα και με την προσημείωση υποθήκης, χωρίς να είναι αναγκασμένες

να την έχουν τρέψει προηγουμένως σε υποθήκη.

Άρθρα 993 & 995 ΚΠολΔ Για την εκτίμηση της αξίας του ακινήτου, που κατάσχεται, λαμβάνεται υπόψη η εμπορική του αξία, όπως αυτή προσδιορίζεται κατά το χρόνο της κατάσχεσης. Επίσης, ως τιμή πρώτης προσφοράς για τον πλειστηριασμό ακινήτου ορίζεται η εμπορική του αξία, όπως αυτή προσδιορίζεται κατά το χρόνο της κατάσχεσης, 4 διάταξη η οποία θα οδηγήσει σε αυθαιρεσίες, αφού, στη ρευστή οικονομική κατάσταση την οποία διέρχεται η χώρα, λόγω της οικονομικής κρίσης, είναι εύκολο κυρίως για τις τράπεζες να προσδιορίζουν μικρές εμπορικές αξίες, σε βλάβη των συμφερόντων των οφειλετών που θα αποσβένουν αντίστοιχα μικρότερο ποσό χρέους και το κέρδος των τραπεζών θα συνίσταται έτσι αφενός μεν ότι το υπόλοιπο της οφειλής του δανειολήπτη θα εξακολουθεί να βρίσκεται σε υψηλά επίπεδα, αφετέρου δε η ίδια η τράπεζα μπορεί να πλειοδοτήσει και κατ' αυτόν τον τρόπο να αποκτά περιουσιακά στοιχεία των οφειλετών σε χαμηλές (εμπορικές) αξίες.

Βουβές Δίκες – Δίκες χωρίς μάρτυρες – κατάλυση κάθε έννοια δικαίου

Άρθρο 1009 ΚΠολΔ Με την εν λόγω διάταξη προβλέπεται, ότι αν το ακίνητο που πλειστηριάστηκε ήταν μισθωμένο για την άσκηση σε αυτό επιχείρησης, ο υπερθεματιστής έχει δικαίωμα να καταγγείλει τη μίσθωση, οπότε αυτή λύεται μετά την πάροδο δύο (2) μηνών από την καταγγελία, διάταξη που θέτει σε δυσμενέστατη θέση τον καλόπιστο μισθωτή – επαγγελματία, ο οποίος πέρα από την απώλεια του μισθίου θα έχει και τεράστια οικονομική ζημία στη περίπτωση που θα έχει προβεί, καθ' οιονδήποτε τρόπο, σε επενδύσεις στο μίσθιο που πλειστηριάστηκε.

Καταργείται η εμμάρτυρη απόδειξη με αποτέλεσμα να καθίσταται άνευ ουσιαστικού περιεχομένου η αποδεικτική διαδικασία και να αναιρείται κάθε έννοια δίκαιης δίκης (άρθρο 237 επ. ΚΠολΔ). Συγκεκριμένα, όσον αφορά τις αλλαγές στην τακτική διαδικασία ενώπιον των πρωτοβαθμίων δικαστηρίων: Αναφέρεται στην αιτιολογική έκθεση ότι, εν προκειμένω, υιοθετείται ένα «πρότυπο δίκης» που στηρίζεται στην έγγραφη διαδικασία, στην έγγραφη διεξαγωγή των αποδείξεων. Το εν λόγω «πρότυπο» δομείται στη βάση ανελαστικών προθεσμιών και μιας φερόμενης απλοποίησης της όλης διαδικασίας. Η προφορική συζήτηση της υπόθεσης, η εξέταση μαρτύρων στο ακροατήριο κατ' αρχάς καταργείται.

Αυτή η βουβή συζήτηση μπορεί μάλιστα να λάβει χώρα χωρίς την παρουσία διαδίκων ή πληρεξουσίων δικηγόρων!

Στη συνέχεια, προβλέπεται η δυνατότητα να επαναληφθεί η συζήτηση, δηλαδή να υπάρξει κατ' αντιδικία προφορική εξέταση του μάρτυρα, εφόσον αυτό κριθεί αναγκαίο από το δικαστήριο και σε περίπτωση Πολυμελούς Δικαστηρίου τούτη διεξάγεται μόνον ενώπιον του Εισηγητή και όχι της όλης σύνθεσης! Είναι ευνόητο ότι έτσι τίθεται εκποδών η «ουσία» της διάσκεψης του Δικαστηρίου, προκειμένου να εκδοθεί απόφαση. Καταστρατηγείται δε ουσιαστικά η αρχή του φυσικού δικαστή.

Οι αντιρρήσεις, λοιπόν, που έχουν αναπτυχθεί επί των εν λόγω ρυθμίσεων είναι πολλές και άκρως σοβαρές. Ενδεικτικά: Ουσιαστικά αναιρούνται οι θεμελιώδεις αρχές της αμεσότητας και της προφορικότητας που διέπουν μέχρι σήμερα την πολιτική δίκη.

Στο σημείο αυτό έχει ιδιαίτερη σημασία η αναφορά στην ακόλουθη σκέψη των συντακτών του νομοσχεδίου, στο βαθμό που αποτέλεσε «δεδομένο» για τις προτεινόμενες ρυθμίσεις:

«Είναι σαφές ότι η συζήτηση στο ακροατήριο αντιμετωπίζεται ...ως μια κενή περιεχομένου αλλά και επιβαρύνουσα τυπικότητα (!)». Και τίθεται το ερώτημα: Με ποιο κριτήριο υπολαμβάνεται η τήρηση θεμελιωδών αρχών ως μια ενοχλητική τυπικότητα

Οι δικονομικοί τύποι ήσαν και είναι πάντοτε οι ασφαλιστικές δικλείδες για την αποτροπή αυθαιρεσιών και για την τήρηση των αρχών του κράτους δικαίου. Διατηρούνται τα υψηλά παράβολα η καταβολή του δικαστικού ενσήμου κατά τη συζήτηση της αγωγής, ακόμη κι αν το αίτημα είναι αναγνωριστικό, με αποτέλεσμα να επαναλαμβάνονται τα προβλήματα που ήδη ανακύπτουν στην πράξη και να εμποδίζεται η πρόσβαση των πολιτών στη δικαιοσύνη.

Η παραβίαση μάλιστα του εν λόγω δικαιώματος έχει ήδη καταδειχθεί με αποφάσεις δικαστηρίων ουσίας, που νομολόγησαν περί της αντισυνταγματικότητας των σχετικών ρυθμίσεων. Και σ' αυτό το δικαίωμα και σ' αυτές τις δικαστικές αποφάσεις κώφευσαν οι συντάκτες του νομοσχεδίου.

Προτείνεται επαναφορά της επιβολής προσωρινής κράτησης και κατά εμπόρων για εμπορικές απαιτήσεις. Παρά την πρόβλεψη εξαίρεσης, σε περίπτωση που –πάντως- αποδεικνύεται η αδυναμία εκπλήρωσης της χρηματικής οφειλής, η προτεινόμενη διάταξη,

ως κανόνας, είναι αμφίβολης συμβατότητας με την ΕΣΔΑ. Το συμπέρασμα του ΔΣΑ Είναι ευνόητο ότι η αδιάλλακτη στάση της πολιτικής ηγεσίας του Υπουργείου Δικαιοσύνης στις παραπάνω ρυθμίσεις συνιστά απρόκλητη επίθεση όχι μόνον κατά της νομικής κοινότητας, αλλά και της ελληνικής κοινωνίας, η οποία συνεχίζει να βάλλεται.

Ουσιαστική στόχευση των ρυθμίσεων δεν είναι η ορθή και ταχεία απονομή της δικαιοσύνης , αλλά η εξυπηρέτηση συμφερόντων των Τραπεζών. Η νομική κοινότητα ομονοεί ότι εν λόγω νομοσχέδιο όχι μόνον δεν συμβάλλει στην επιτάχυνση της πολιτικής δίκης, αλλά αντίθετα επιτείνει στην επιβράδυνση της πολιτικής δίκης. Θα προκαλέσει στην πράξη σοβαρά προβλήματα εφαρμογής, ανασφάλεια δικαίου και εν τέλει έλλειμμα δικαιοσύνης. Στα παραπάνω συνημμένα αρχεία, μπορείτε να δείτε ολόκληρα τα κείμενα της αιτιολογικής έκθεσης καθώς και των τροποποιήσεων του νομοσχεδίου για τον Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, όπως κατατέθηκαν από το υπουργείο Δικαιοσύνης στη Βουλή.